

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Marczingós László ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Karas Monika ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű, III.rendű alperes neve (III. rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2011. március 9. napján meghozott, 65.P.20.658/2011/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. alpereseknek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa, valamint III. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A ... című napilap ... napi számában cikk jelent meg „...” címmel.

A ... hírportálon szintén ... napján jelent meg írás „...” címmel.

A ... internetes oldal, a ... cikkére utalással, közölt cikket „...” címmel.

A felperes jogi képviselője útján 2011. január 22. napján e-mail üzenetet juttatott el a ... szerkesztőségéhez, melyben azonnali helyreigazítást igényelt, - utalva az online megjelenésre is - de részletes helyreigazítási kérelmet nem csatolt.

A felperes jogi képviselője útján 2011. január 24. napján fokozott biztonságú, elektronikus aláírással ellátott okirat formájában sajtó-helyreigazítási kérelmet juttatott el az I. rendű alperes főszerkesztő helyettesei, és a II. rendű alperes munkatársai e-mail címekre, majd 2011. január 27. napján a fenti formában kérelmet küldött a III. rendű alperes főszerkesztőjének e-mail címére is, sérelmezve a cikkekben foglaltakat.

A felperes keresetében sajtó-helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az I., II. és III. rendű alpereseket.

Az alperesek a felperes keresetének elutasítását kérték.

Elsősorban formailag kifogásolták a felperes kérelmét, mert azt olyan elektronikus formában küldte el, amelynek olvasásához külön szoftver volt szükséges, melynek használatára az alperesek nem kötelesek. A felperes olyan sajtó-helyreigazítási kérelem alapján kérte a kötelezésüket, mely speciális elérése miatt előttük nem volt ismert. Ilyen körülmények között vitatta, hogy a kérelem megérkezett volna hozzá. Álláspontjuk szerint a kérelem az írásbeliség követelményének sem felelt meg. Nem megfelelő a kérelem továbbítása az I. rendű alperes főszerkesztő helyettesének, a II. rendű alperes főszerkesztőjének való címzés azonban elfogadható. A III. rendű alperes előadta, hogy csak a perben ismerte meg a felperesi kérelem tartalmát, az hozzá nem jutott el.

Az alperesek a keresettel kapcsolatosan érdemben úgy nyilatkoztak, hogy a felperes nem jelölte meg pontosan, hogy a közlések közül mit sérelmez, és azokkal szemben mik a való tények. Hivatkoztak arra, hogy a felperes kizárólag a személyét érintő közlésekkel szemben kérhet helyreigazítást

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 27.000 forint kereseti illetéket, míg az alpereseknek - az I. és II. rendű alperesnek a ... kezeihez, míg a III. rendű alperesnek a ... kezeihez - 15 napon belül 50.000-50.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ismertette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1) bekezdésében foglalt szabályt.

Az elsőfokú bíróság elsősorban azt vizsgálta, hogy a felperes keresetének alapjául szolgáló helyreigazítási kérelem joghatályosan kézbesítésre került-e alpereseknek. Egyrészt azokat a felperes megküldte-e, másrészt, hogy ezeket a címzettek megkapták-e.

A bizonyítási eljárás alapján azt állapította meg, hogy a felperes elektronikus és nem postai úton juttatta el helyreigazítási kérelmét az alpereseknek. Ez azonban nem felel meg a hatályos törvényi rendelkezés írásban előterjesztendő kérelem kritériumának.

Utalt arra, hogy a jogszabály nem tartalmazza, hogy kizárólag postai úton lehetséges a kérelem megküldése, ezért pl. a bírói gyakorlat a fax általi küldést elfogadja. Alapvetően azért, mert a küldő ezzel a technikai módszerrel ellenőrizni tudja azt, hogy az általa kívánt nyilatkozat megküldése ténylegesen megtörtént.

Megállapította továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem tudta igazolni azt, hogy helyreigazítási kérelmei az alperesi szerkesztőségekhez megküldésre kerültek, mert az általa csatolt tanúsítvány azt igazolta elsősorban, hogy a kérelmeket az adott időpontokban a címzetteknek megküldte, azonban a fokozott biztonságú aláírással ellátott elektronikus okirat csak a fogadó megfelelő szoftverrel való rendelkezése esetén olvasható. Ennek alátámasztásául az elsőfokú bíróság ismertette hivatalos tudomását a Fővárosi Bíróság Cégbíróságánál alkalmazott informatikai fejlesztésről az elektronikus cégeljárással összefüggésben. Kifejtette, ha törvényi lehetőség lenne a kérelmezők oldalán az írásbeli kérelem ilyen módon való eljuttatására, az egyben a fogadó oldalán kötelezettséget teremtene, de kizárólag abban az esetben, hogyha a jogalkotó ezt kifejezetten előírja. Álláspontja szerint a számítógépes levelezési kultúra elterjedt volta miatt ezen érintkezési forma az írásbeli úton történő igényérvényesítések helyére automatikusan nem léphet be.

Összefoglalóan úgy ítélte meg, hogy a felperes írásbeli kérelmet nem juttatott el az alperesi szerkesztőségekhez, és ezért a felperesi igényt formai okból utasította el, külön érdemi vizsgálat nélkül.

Utalt arra, hogy kifejezetten az eredeti sajtó-helyreigazítási kérelem címzettjeit vonatta perbe alperesként a felperessel, és velük szemben állapította meg azt, hogy a felperes nem a megfelelő formában eszközölte a helyreigazítási kérelem megküldését. Ezzel összefüggésben utalt a Pp. rendelkezésére, illetőleg a 2010. évi CIV. törvényben foglaltakra, melyek szerint a médiatartalom-szolgáltató perelhető a sajtóperben és ez az internetes sajtóorgánum esetében a szerkesztőség, figyelemmel a jogszabály értelmező rendelkezéseire.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést és elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalra utasítását.

A felperes alapvető ellentmondást látott az elsőfokú bíróság zárt rendszerre hivatkozó, és az írásbeliség hiányára épülő érvelései között.

A felperes álláspontja szerint az e-mailek elküldését igazoló tanúsítvány tartalmilag megegyezik a faxküldemények esetén rendelkezésre álló „OK” jelzéssel ellátott igazolólapnak. Ezek azt igazolják, hogy 2011. január 24. és 27. napján az e-mailek elküldésre kerültek a címzetthez tartozó postafiókokra, és azok meg is érkeztek. A

tanúsítvány ugyanúgy nem igazolja a megnyitást és az elolvasást, ahogy a faxnál kinyomtatható igazolás sem. Az elküldött e-mail esetében a levelezőrendszer akkor ad „OK” jelzést, hogyha az e-mail cím létezik, hasonlóan a fax útján küldött küldeményhez, ami csak és kizárólag akkor adja az „OK” jelzést, ha az adott telefonszám él. Nem megfelelő e-mail cím esetében szinte azonnal kap egy üzenetet a küldő a küldés sikertelenségéről. A fax és e-mailes küldés és fogadás egyezik abban is, hogy az igenlő jelzést akkor is megkapja a feladó, ha a küldeményt senki sem olvassa el, illetőleg nyomtatja ki. Utalt arra is a felperes, hogy e-mailes levelezés esetén az igazolás hamisítására jóval szűkebb körben van lehetőség a technikai alkalmazások miatt, mint a faxnál.

A felperes az elektronikus aláírással és az írásbeliséggel kapcsolatosan az alábbi tényeket szögezte le.

A fokozott vagy minősített biztonsági aláírással ellátott e-mail adata és szövege bármely elterjedt levelezőrendszerben megjelenik és olvasható. Amennyiben a küldő a csatolmányt a fokozott biztonságú e-mail erre jellemző es3 vagy et3 kiterjesztésű, nyilvános kulcsú titkosítással ellátott fájlba csomagolja, a fájl megnyitásához csak a Mokka nevű, bárki számára elérhető és letölthető, az es3 és et3 állományok megtekintésére és hitelességének ellenőrzésére ingyenesen és korlátlanul használható szoftverre van szükség. A technológia bárki által elérhető és használható, ezért nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely ennek zártrendszerű, jogszabály által meghatározott használatát írná elő.

Hivatkozott a felperes az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 1., 2., 3. §-aiban foglaltakra, valamint a Ptké. 38. §-ára is.

A felperes rendelkezésére álló, a hitelesítési szolgáltatóként működő, Netlock által biztosított tanúsítvány egy minősített tanúsítvány és az e-mailek tekintetében, melyből a bíróság számára is bizonyító erővel állapítható meg, hogy azt ki és mikor küldte, továbbá az is, hogy a küldeményt nem módosították.

Az idézett jogszabály alapelveiből álláspontja szerint kiderül az is, hogy csak bírósági vagy közigazgatási alkalmazás esetében tartalmaz korlátozást, illetőleg többletkövetelményt a jogszabály. Megteremti továbbá a bizonyítási eszközként való felhasználáshoz szükséges garanciális kereteket is.

Utalt továbbá a felperes arra is, hogy a fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott okirat az írásbeliség részét képezi a Ptk. fogalomrendszerében is.

A felperesi álláspont szerint, mindezeket összevetve egyértelműen belátható, hogy a fokozott biztonságú e-mail technológiai és műszaki szempontból lényegesen magasabb színvonalat képvisel, mint a fax.

A felperes fellebbezésében ismertette a faxüzenetekre vonatkozó bírói gyakorlatot is. Ennek során hivatkozott a BH393/2005., az IH139/2010., a 183/2009. és a 31/2006. ítéltáblai határozatokra. Rámutatott, hogy a bírói gyakorlat leginkább a fizetési felszólítások közlése kapcsán állapította meg a fax által megküldött írásbeli közlés fennálltát. Előadta, hogy informatikusok számára köztudomású a saját álláspontjával megegyező nézet, mely szerint a fokozott biztonságú elektronikus aláírással küldött és a címzett e-mail címére igazoltan megérkezett e-mail technikai

szempontból jóval túlteljesíti az „OK” jelzéssel ellátott faxüzenetet. Az ilyen e-mail üzenet a faxüzenethez hasonlóan az írásbeli kérelemnek megfelel.

Abban az esetben, ha az elsőfokú bíróság megállapítja a faxüzenetekre vonatkozó bírói gyakorlatnak az e-mail üzenetekre történő analogikus alkalmazását, akkor a bizonyítási teher és a bizonyítandó tényekre vonatkozó tájékoztatás egészen máshogyan alakul. Az alpereseket azzal szemben kell bizonyításra kötelezni, hogy a megérkezés ellenére sem kapták meg a kérelmet. Utalt arra, hogyha az elsőfokú bíróság megfelelő szakértelemmel rendelkezik, vagy szakértőt rendel ki, akkor tudatában lett volna annak, hogy a fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott e-mailek elolvasása bárki számára lehetséges, csak a küldés van fizetős szoftverekhez kötve.

Ha az alperesi képviselő nyilatkozata szerint a 2011. január 22-ei csatolmányt nem tartalmazó, de helyreigazításra felszólító fokozott biztonságú aláírással ellátott e-mailt meg tudták nyitni az alperesek, akkor a többi esetben maga a megnyitásra való képtelenség szóba sem jöhetett volna, második lépésben mind az olvasás, mind az esetlegesen es3 vagy et3 kiterjesztésű fájlok megnyitásának képessége aggálytalanul megállapítható lett volna.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Ptk. 79. §-a szerint, a sajtó-helyreigazításra irányuló igény érvényesítésének szabályait a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény, valamint a polgári perrendtartásról rendelkező törvény állapítja meg.

A Pp. 342. § (1) bekezdése alapján, helyreigazításának a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény szerinti közzétételét az érintett személy vagy szervezet az általa vitatott közlemény közzétételétől számított harminc napon belül írásban kérheti a médiatartalom-szolgáltatótól vagy a hírügynökségtől.

A sajtó-helyreigazítási eljárásra irányadó szabályok szerint a kérelmezőnek írásban kell előterjesztenie sajtó-helyreigazítási kérelmét a sajtószervnél.

Nem osztotta a másodfokú bíróság annyiban az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a felperes ne juttatott volna el írásbeli kérelmet az alperesekhez.

A felperes képviselője elektronikus aláírással ellátta a kérelmet, ez alapján hitelt érdemlően beazonosítható volt, hogy a sajtó-helyreigazítási kérelem pontosan kitől származik. Ilyen körülmények között pedig a sajtó-helyreigazításra irányadó bírósági gyakorlat szerint is a kérelem az írásbeliség formai szabályának megfelelt.

Az írásbeli kérelemnek azonban 30 napon belül meg kell érkeznie a médiatartalom-szolgáltatóhoz.

A felperes által 2011. január 22. napján elküldött e-mail nem a végleges formába öntött helyreigazítási kérelem volt, csak felhívta az alperesi lapot helyreigazítás közlésére. A 2011. január 24-ei és 27-ei részletes helyreigazítási kérelmet küldte meg a felperesi képviselő fokozott biztonságú elektronikus aláírással ellátott e-mail formájában. Ennek mellékletét pdf formátumban csatolta. A felperes külön nem hívta fel az e-mailben a címzett figyelmét, hogy es3 vagy et3 kiterjesztésű fájlba csomagolta a küldeményt, és a dokumentum olvasásához szükséges eljárásra sem utalt.

A címzethez való megérkezés tekintetében annak is különös jelentősége van, hogy a címzett volt-e olyan helyzetben, hogy elolvashassa a kérelemben foglaltakat, figyelemmel arra, hogy nem hagyományos írásbeli formáról volt szó. Jelen esetben a sajtó-helyreigazítási kérelem elolvasásához egy külön szoftver volt szükséges. Nincs olyan kötelezettsége a sajtószervnek, hogy külön speciális eljárással jusson a helyreigazítási kérelem tényleges birtokába oly módon, hogy azt el is tudja olvasni. Amennyiben az elektronikus küldemény tartalmát nem képes megismerni a sajtószerv, a kérelem nem tekinthető megérkezettnek. A sajtónak nincs külön kötelezettsége arra, hogy informatikai megoldásokkal kísérletezzon a fájl megnyitása érdekében.

Amennyiben a kérelem igazoltan megérkezik a sajtószervhez, természetesen azt nem kell igazolnia a felperesnek, hogy az alperes el is olvasta a kérelmet, azonban jelen esetben nem erről volt szó, hanem kifejezetten arról, hogy egy külön technikai megoldással lehetett csak a kérelmet megismerni.

A fentebb kifejtettek előkérdései voltak annak, hogy a felperes megfelelő alpereshez küldte-e meg a helyreigazítási kérelmet, hiszen ha a kérelem nem érkezett meg, akkor szükségtelen volt a perben vizsgálni a helyes alperes személyét.

A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy 2011. január 1. napjától az újabb szabályok alapján sajtó-helyreigazítás nem a lap, illetőleg az online megjelenés szerkesztőségével szemben kérhető.

A felperes által sérelmezett cikkek megjelenése idején már a sajtó-helyreigazítási eljárás szabályait is részben tartalmazó Smtv. volt hatályban. A Ptk. 79. § (1) bekezdése, valamint az Smtv. 12. § (1) bekezdése rendelkezik a sajtó-helyreigazítás feltételeiről. A Pp. módosított 343. § (1) bekezdése szerint helyreigazítás a médiatartalom-szolgáltatójától, illetve a hírügynökségtől kérhető.

Az Smtv. fogalom meghatározásainak (Smtv. 1. § 2. és 8. pontok) összevetésével arra a következtetésre lehet jutni, hogy helyreigazítást kérni és sajtó-helyreigazítási pert indítani kizárólag természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társasággal szemben lehet. Mivel a szerkesztőség nem tartozik ebbe a körbe, az alperesi szerkesztőségekkel szemben helyreigazításra kötelező határozat nem hozható.

A felperes nem megfelelő címzettekhez továbbította a kérelmeit, mert tulajdonképpen a gazdasági társaságok egy alkalmazottjához küldte azokat. A gazdasági társaság által kiadott és üzemeltetett lap, valamint internetes oldal esetében a főszerkesztő és főszerkesztő helyettes nem megfelelő címzettjei a sajtó-helyreigazítási kérelemnek, mert jogi felelősségüket szintén a Smtv. fogalom meghatározása zárja ki (1. § 6. pont).

A felperes mindettől függetlenül nincs elzárva attól, hogy igényét esetlegesen általános személyiségi perben érvényesítse a megfelelő alperesekkel szemben.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles viselni az alperesek perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a 78. § (1) bekezdése szerint. A perköltség az alperesi jogi képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megillető ügyvédi munkadíjból áll.

Köteles viselni továbbá a felperes a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. június 28.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő